

EXTRA!

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. I

KAINA, 2c.

Chicago, Ill., Pėnynia, Rugsėjo-September 18, 1914.

PRICE, 2c.

No. 65

Už telegramų teisingumą redakcija negalvoja. Karėje kiekviena pusė dažnai primeluoja. Kas mums išrodo teisingą; o kas ne, tą pasakome karės apžvalgoje ar tris syk savatėje.

AUSTRIJA NORI TAIKYTIES

Vokiečiai ir francuzai daugina savo eiles

Mušis siaučia penkta diena

Vokiečiai atsiveža daugiau kareivių Francijon**Anglų kariauja Francijoje tik 100,000**

PENKTA MUSIO DIENA.

PARYZIUS, Sept. 18. — Didelis mušis, kurs jau tęsėsi keturias dienas, dar vis tebeina. Mušio linija nusitęsė nuo Noyono, ant Oise upės, iki Meuse upės, šiaurėje nuo Verduno.

Mintos kareivių eina vieni prieš kitus, pergalių yra vienoj ir kitoj pusėje, bet didelių permainų dar neįvyko. Valdžios pranešimas sako, kad padėjimas dar neatsimainęs.

Vokiečių pozicijos yra sutvarkytos apsigynimui, ir tirštai apstatytos armatomis. Jų pozicijos yra daug stipresnės už tas, kokias jie turėjo ant Marnos upės.

Didžiausi mušiai ir dabar atsilieka ant vokiečių dešiniojo, o francuzų kairiojo sparno. Ir vokiečiams, ir francuzams čia ateina vis naujų pulkų pagelbon. Francuzai čia nori vėl mėginti apėiti vokiečius iš šono, o vokiečiai stengėsi to nedaleisti.

VOKIEČIAI TRAUKSI NESIPRIESINDAMI.

LONDONAS, Sept. 17. — Oficerius iš generolo Frencho štabo atsiuntė aprašymą, kaip traukėsi vokiečiai. Nurodo, kad vokiečiai iki šiol ėjo nesipriesindami, ir niekur visa jų armija nebuvo susidurusi su talkininkų spēkomis. Ant Marnos upės mušėsi tik vokiečių rear-gardas, apsaugodamas savo svarbiąją armiją. Tik dabar, kad vokiečiai perėjo Aisnos upę, jie apsisusto, ir matyt pradės dalyvauti mušyje ir jų svarbioji armija.

FRANCIJOJ MUŠASI IKI ŠIOL TIK 100,000 ANGLŲ.

LONDONAS, Sept. 17. — Karės ministeris Kitcheneris, kal-

bėdamas parlamente ir nurodėdamas, kad reikia Anglijai daugiau kareivių, pranešė, kad Francijoje Anglijos kareivių iki šiol yra tik 100,000. Iš Egipto, Malto ir Gibraltaro yra vežama keletas pulkų į pagelbą, bet to dar bus mažai.

VOKIEČIAI VEŽA VIS DAUGIAUS KAREIVIŲ FRANCIJON.

ANTWERPENAS, Sept. 17. — Vokiečiai išveža daugybes savo kareivių iš Belgijos į Franciją. Vienok nesimato, kad vokiečiai visai ketintų apėiti Belgiją, nes vieton išvežamųjų vis atsiunčia naujų iš antrosios linijos ir iš jureivių rezervų.

Iš Aacheno vienas po kitam eina į Franciją traukiniai su kareiviais. Iš to galima manyti, kad vokiečiai greitai laiku vėl ketina pradėti užpuolimą ant francuzų.

Bruxelles' an vietoj pirmiaus buvusių pulkų atsiusti kiti, ir jie blogiaus elgiasi su gyventojais kaip pirmieji. Baugu, kad su Bruxelles'u jie to pačio nepadarytų, ką padarė su Louvainu.

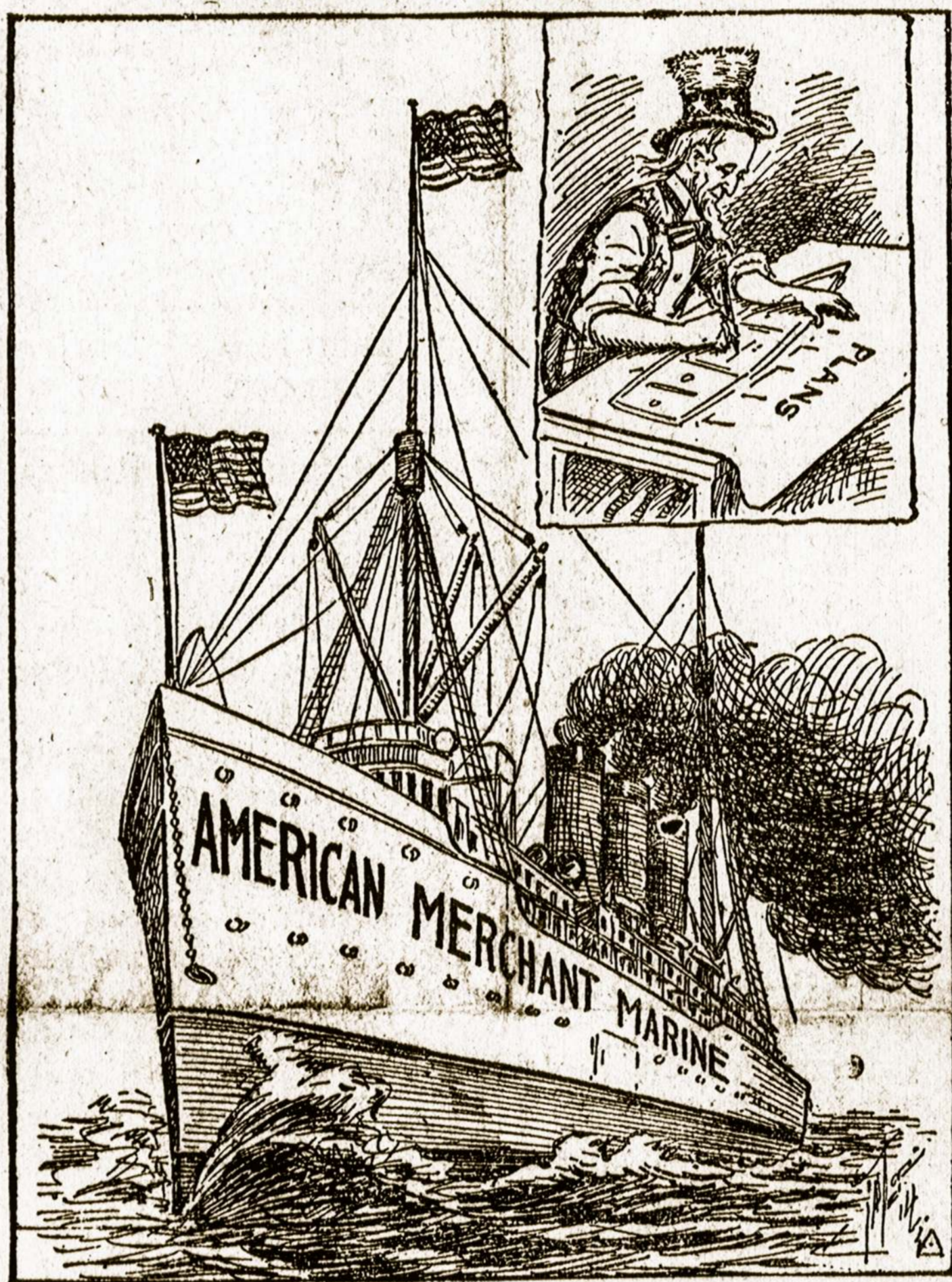
VOKIEČIAI NETEKO IKIŠIOL 35,786 KAREIVIŲ

BERLINAS, per Londoną, Sept. 17. — Valdžia iki šiol paskelbė 35,786 vardų vokiečių kareivių, užmuštų, sužeistų ir prapuolusių.

Aukų skaičiuje yra daug lenkų, kurie kariavo su rusais ties Soldau ir kitose vietose. Tarp užmuštųjų yra kunigaikštis Otto Viktoras iš Schoenburg-Waldenburgo.

PARYZIUS, Sept. 17. — Iš Vienos per Rymą atėjo žinia, kad Austrija šaukia stoti į eiles visą savo rezervą.

SVAJONĖ VIRSTA TIKRENYBE.

—Taylor in Los Angeles Times.

Suvienytos Valstijos ikišiol neturėjo pirklisko laivyno. Dabar, kada Europoje siaučia karė, jos skubina pasinaudoti proga ir įsitaityti laivų savo ta vorams gabenti į viso pasaulio rinkas.

APSIMAINYMAS NELAISVIAIS.

AMSTERDAMAS, per Londoną, Sept. 17. — Iš Berlio perpus oficialiai pranešta, kad Vokietija, Anglija, Francija ir Rusija sutarė apsimainyti karės nelaisviais.

VOKIEČIŲ KRUIZERIS PASKANDINO PENKIS ANGLŲ LAIVUS.

TOKIO, Japonija, Sept. 17. — Čia pranešta, kad vokiečių kruizeris Emden netoli Indijos paskandino penkis anglų pirklinius laivus. Pasazieriai, sako, buvo išgelbėti.

VOKIEČIAI SAUDO Į SAVO LAIVUS.

LONDONAS, Sept. 18. — Lai kraščio Times korespondentas iš Peterburgo praneša, kad Baltijos jurose mušis tikrai buvęs, bet kad tai vokiečiai patįs ir savo laivus šaudė. Su rusų laivais, sako, jie visai nebuvo susidurę. Vokiečių laivynas plaukęs Baltijos jurose, gaudydamas pasazierinius rusų laivus. Vieni vokiečių laivai pamatė kitus savo laivus, priėmė juos už rusiškus, ir pradėjo vieni į kitus šaudyti. Kiek jie ma-

sugadino savo laivų, nežinoma. Bet, sako, kad į Kiel atplaukė keletas kruizerių labai apdaužytų ir su daugeliu sužeistų.

AUSTRIJA NORETŲ TAIKYTIES SU RUSIJA.

LONDONAS, Sept. 18. — Milano laikraštis Corriere della Serra gavęs žinių, kad Austrija norinti susitaikinti su Rusija, ir jau padariusi pirmus priet žingsnius. Sako, kad senis imperatorius Juozas tikisi, jog Berlynas tam nesipriešins. Vienoj, sako, yra nurodoma, kad Anglija ir Austrija visuomet buvo draugiškos viena kitai, ir todėl Anglija gal neturi noro sunaikinti Austrijos monarchijos. Kalbos apie susitaikymą, sako, yra pradėtos dėl to, kad to reikalauja žmonės.

"RUSIJA ATNEŠA JŪMS LAISVĘ."

PETERBURGAS, Sept. 17. — Rusijos armijos vadas kunigaikštis Nikolajus užkariautos Galicijos gyventojams išleido manifestą, kuriame sako, kad Rusija atneša jiems laisvę. Sako, Rusija visuomet jieškojo teisybės ir stovėjo už teisybę, ir dabar "atneša jums laisvę ir jūsų tautiškų geismų inkunijimą."

Caras pamokino vokiečius

Galicijoje upeliai patvindyti austrų lavonais

Susišaukde vokiečių laivai Baltijos jurose

CARAS "NUBAUDĖ" VOKIEČIUS.**AUSTRŲ NUOSTOLIAI BAIŠŲ**

LONDONAS, Sept. 17. — Lai kraščio Morning Post korespondentas iš Peterburgo praneša, kad Prusuose vokiečiams nepasisekė apsupti rusų armijos, ir kad rusų pulkai vis dar palieka ant karės lauko. Vokiečių planai, sako, nuėję niekais, ir caras vokiečius smarkiai nubaudęs už jų mėginimus padaryti bėdies rusų armijai.

Pradeda ateiti aprašymai, kokių baisybių yra pridaryta austrams Galicijoje. Sako, visi upeliai yra pilni lavonų, daugelyje vietų tie lavonai yra susigrūdę į vieną vietą, taip kad upeliai nuo lavonų patvino ir užliejo visas pievas. Ant žemės irsi kruvos lavonų. Sužeisti arkliai bėgioja aplesiuose mušių kloniuose. Tai vis rusų karžygiška armija tą padarė austrams.

Reuterio telegrama iš Peterburgo praneša, kad rusai atėmė nuo austrų miestą Sandomierz, Rusijos Lenkijoje, 57 mylios nuo Radomio. Rusai vis dar tebeveja austrų armiją. Lai kraščio telegramos tikrina, jog Austrijos pulkuose buvo įmaišyta vokiečių kareivių, kad pridavus austrams drąsos. Kada austrai bėgo, vokiečiai paliko, prisirengę pražuti, o nepasiduoti.

Rusai Galicijoje laiko dabar užėmę miestelį Grodek, ir jau tuojaus apsups Przemyslio tvirtovę, kuri randasi už 18 mylių nuo Grodko. Sumušta austrų armija, matyt, nebega lėdama laikyties prieš rusus, pasislėpė Przemyslio tvirtovėje. Rusai taipgi laiko užėmę Mosciską miestelį, kurs randasi už 40 mylių į vakarus nuo Lvovo. Iki Przemyslio rusams paliko tik devyniolika mylių.

PETERBURGAS, Sept. 16. — Čia ne oficialiai pranešama, kad rusai vis dar muša austrus. Galicijoje rusai perėjo Sanos upę. Kaikurie austrų korpusai yra visai sunaikinti.

Rusų priešakiniai pulkai artinasi prie Przemyslio tvirtovės. Rusai taip greit veikia Galicijoje, kad negalima spėti ir suskaičiuoti, kiek jie užmuša austrų. Pagal žinių, kokios iki šiol atėjo Peterburgan, apskaitoma, kad rusai užmušė ir sužeidė jau 250,000 austrų, o dar be to paėmė 100,000 nelaisvėn, atėmė 400 armatų ir daugelį vėliavų. Ant jųsių kelių austrų yra palikta neapsakoma daugybė armatų, transporto vežimų, šautuvų ir amunicijos. Tas parodo, kaip greit austrai bėgo nuo rusų.

Vokiečiai stengėsi iš visų spēkų pagelbėti austrams, bet negalėjo. Rusai atėmė nuo vokiečių 36 armotas ir suėmė 5,000 nelaisvėn.

Apie rusų pasisekimus Prusuose Peterburge nebuvo galima gauti jokių žinių.

VOKIEČIŲ NUSISTEBĖJIMAS

LONDONAS, Sept. 16. — Iš Berlio pranešta, kad vokiečiams buvo didelis nusistebėjimas sužinojus, kad tarp sumuštų rusų pulkų buvo ir Sibirijos pulkas. Tas parodo, kaip greit caras galėjo atvežti kareivių net iš taip tolimų vietų, kaip Sibirija.

RUSAI PRAŽUDE 60,000 KAREIVIŲ.

HAAGA, Sept. 17. — Gautas čia vokiečių laikraštis Berliner Tageblatt rašo, kad Prusuose rusai netekę 60,000 kareivių. Lai kraštėje yra aprašytas mušis, po kurio, sako, buvo 30,000 rusų užmuštų ir sužeistų, o 30,000 buvo paimta nelaisvėn.

